

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Der HH. Maeghden Die Van Christvs tijden tot dese eeuwe Inden Salighen Staet Der Svyverheydt inde Wereldt gheleeft hebben

Rosweyde, Heribert

T'Antwerpen, 1626

15. Majj. Het leven vande H. Dimpna, Maghet ende martelaersse. an. 600.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43129

S. DIMPNA Virgo et Martyr.

15 May

I. Cullbert exc.

HET LEVEN
V A N D E

H. D I M P N A ^{15. Mxy.}
M A G H E T _{A. 600.}
ende Martelaerffe.

O dat-men soude sien hoe sterck de verblin-
de liefde is; ende hoe schroomelgck de duy-
sternissen zyn / inde welke de Heydenen zyn
sonder het licht van Christus onsen Saligh-
maker; ende hoe sterck ende groot dat is
de sterckhepdt / ende Gheest / die hy gheeft oock de tee-
dere ende krancke Maeghden / om te beschermen hare
reynighepdt/ende haer bloedt te scorten voor sijne liefde;
soo begheere iek hier te beschrijven het leven ende mar-
telie van S. Dimpna, Maget ende Martelaerffe/welck
is soo-danigh:

*Beschreven
door Pe-
trus Camp-
nick van
S. Auber-
tot Cam-
rijck.*

In 't Eplandt van Flandt was eenen Heydenschen
ende machtighen Coninck / ghehouwelijckt met eene
ober schoone jouffrouwe; die daerom/ ende om andere
deughden van hare man seer bemint was. Den Coninck
kreegh by de Coninginne sijne hups-vrouwte eene doch-
ter / die de moeder in schoonhepdt seer ghelijck was /
die sy Dimpna noemden; ende met groote sozghvul-
dighepdt op-brachten. Maer als sy begonste oudt te
worden ende discretie te hebben/ kreegh sy kennisse van
Christus, ende wiert Chyristene / ende epghende hem ha-
re reynighepdt toe; verachtende de ghenuchten/ vanc-
quetten/dansinghen/ende alle ydelheden van 't Hof. De
Coninginne hare moeder stierf / ende den Coninck ha-
ren vader willende wederom houwelijcken/sloegh d'oo-
ghen op sijne epghen dochter; hem latende duncken dat
daer geene ander vrouwte en was/die by haer in schoon-
hepdt mochte gheleken worden. Hy dit inden sinne heb-
bende/begonste terstont r'onder-soecken het herte van
sijne dochter met toevinghen ende smeeckinghen; haer
belovende al dat hy hadde / indien sy hem wilde trou-
wen.

*Dimpna
was eene
Coninck
dochter.*

*Haren vader
wilde haer
tot eene
vrouwte
troutwen.*

wen. Dimpna sloot hare ooren voor het blasen van dit
 benignigh serpent / ende antwoorde dat sy in gheender
 manieren consent gheben en soude in eene soo leelijke
 saecke. Den Coninck bleef by sijn voornemen/ende sy
 wederstont hem niet alle hare macht: ende ten lesten
 den Coninck ghestoort zijnde/ seyde tot haer / dat sy met
 oft teghen haren danck soude syne huyf-vrouwe zyn.
 Sy haer-selven met der herten den Heere bevelende /
 antwoorde haren vader (aenghestien hy 't soo begheerde)
 dat hy haer vrentlich daghen rustel wilde gheben / en
 palleersels/kostelicke kleederen ende juwele (die daer
 noodigh waren om haer te bereyden) te beschicken / om
 hem dies te beter te behaghen. Ende hy hadde 't alle ga-
 der seer geerne / meynende dat syne dochter van sinne
 verandert was. Doen ter tijdt was in Pylant eenen
 Priester ghenaemt Gerebernus, een H. man / die biecht-
 vader hadde gheweest vande oberledene Coninghinne/
 ende die Dimpna hadde ghedoopt; ende placht hare
 moeder te geben het hepligh Sacrament des Altaers.
 Dimpna vraghde hem raet / wat sy soude doen in eene
 soo schroomelicke ende verschekeluse saecke: ende den
 Priester Godts raedde haer / dat sy van haren vader
 bluchten soude / om soo groote booshepdt niet te doen;
 en presenteerde hem om haer gheselschap te houden. En
 alsoo ghingh sy heymelick t'scheyde met hem / en eenen
 anderen dienaar van haren vader / en syne huyf-vrou-
 we / ende sy quam door Godts wille t' Antwerpen; ende
 van daer ginghen sy door onbekende weggen naer een
 doorp / om niet bekent te zyn. Ende sy maecten een
 huyfsien om hen te verrecken / ende te leven onbekent
 van een-ighelijck / ende sonder vreesse op eene plaetse /
 daer ontrent gheleghen / Zamele ghenoemt / die supbe-
 rende vande byamen ende doornen / die daer waren.

Den Coninck hadde groote begeerte ende blijdschap/
 verwachtende den dagh vande byvloest van syne doch-
 ter: maer als hy wiste dat sy ghebloden was / hy / die
 verbult was met hare liefde / men soude qualijck konne
 ghelooven / hoe seer hy veroert was / suestende en reys-
 schende van d'oeshepdt ende casernye. Hy nam voor
 hem / haer in persoone te gaen soecken / ende haer te ha-
 len, al had sy oock onder d'aerde verborghen gheweest.
 Hy socht haer gheheel sijn rijk door / ende en vondt haer
 niet. Ende met hem nemende veel volck / voer hy over
 de zee

Gerebernus
 Priester
 Biecht-vader
 vande
 Coninghin-
 ne.

Dimpna
 komt t' Ant-
 werpen.

de zee / ende alsoo Godt wilde / quam hy t' Antwerpen. Daer bleef hy sommige daghen / seyndende sijne knechten ende dienaers ober al / om na sijne dochter te vermen. Sommighe van sijne knechten quamen in een doyp ghenaeint Wester-loo, ende herberghden in een herberghe; ende willende den weert betalen / t' ghene dat sy schuldigh waren / gaven sy hem seker ghelt van hun lant; ende den weert seyde tot hen: Ick hebbe noch sulcken gelt / ende ick en wete niet hoe veel dat het doet. Ende alsoo de knechten vzaeghden / van wien hy dat gelt hadde ontfanghen / antwoorde hy (sonder dat hy wiste d' oorsake waerom sy t' vzaeghden) dat eene seer schoone Maghet / die uyt Pylant ghekomen was / ende daer ontteert woonde / hem t' selve sondt / ooz spijse / die sy vooz haer kochte. Terstondt bemerkten de knechten / dat dit des Coninckx dochter was die sy sochten: sy ginghen derwaerts ende kenden haer: ende met groote blydschap by den Coninck komende / lieten sy hem weten waer sijne dochter was.

Den Coninck / al oft hy vander doot waer verresen / gingh terstont met sijn volck derwaerts: ende de H. Maget bindende / sprack hy die vziendelijcken aen / haer biddende om de bruylost te houden / ende sijnen wille te volbrēghen. Den H. Priester Gerebernus was daer teghenwoordigh / ende nam het woort / ende berispte straffelijck den Coninck van die booshepdt; hoe-wel hy t' hem soo veel niet en seyde als hy verdiende. Welcken rasende ende ghestoot zynde / den goeden Priester van sijne dochter troock; ende hy ende sijne dienaers capten hem in stucken. Daer naer quam hy sijne dochter wederom bestijden / ende dede haer veel swaerderē aen-val; haer niet de doot dreyghende / indien sy gheen consent en wilde gheben: ende alsoo hy haer tot sijnen wille niet en konde brēghen (alsoo hy onder sijnē dienaers niemant en vondt / die sijne handen wilde besmetten met het bloedt van die supbere Maget / ende soo groote booshepdt doen) sloegh hy selver met sijne hant sijne dochter het hooft af: ende seer wel vernoeght zynde / om dat hy wazake van haer als Christene / ende vbandt van sijne goden hadde ghenomen / die onghesoozsaem ende sijnen wille weder spannigh was / keerde wederom na huys / latende de heylighe lichamen van de martelaren op t' veldt ligghen / om dat sy vande voghelen

Haer vader
komt haer
t' Antwerpen
soecken.

Sy wordt
ghebonden.

Den Prie-
ster wordt
ghedoodt /
ende den
Coninck
onthooft
sijne doch-
ter.

ghelen oft wilde beesten souden gegeten worden. Maer onsen Heere en liet niet toe / dat sy vande beesten souden gheraecht worden / hoe-wel dat sy sommighe daghen op 't velt bleven ; maer eenighe inwoonders van dien lande / door deirnisse beweeght zijnde / namen die op ende begroeven die in eene speloncke ; al-waer hen den Heere begonste te verheffen met veel groote mirakelen / die hy daghelijck dede op die plaetse. Waer door de Geestelijckheit / ende 't volck vande om-liggende plaetsen beweeght zijnde / namen voer hen te soecken / ende te vereeren de HH. lichamen : ende inder aerden gravende vonden sy twee tomben / oft graben / ghemaect van marber-steen witter dan sneeuw (daer nochtans in dat landt gheenen anderen en is dan bruwen oft swarten steen) om dat men soude bemercken / dat dit werck niet ghemaect en was van menschen-handen / maer vande Enghelen ; soo waren dese marberen tomben seer kostelijck ghewoicht / en daer en was gheen boeghe in ; maer 't scheen dat elcke tombe van een stuck ghemaect was : ende inde selve laghen de twee HH. lichamen / het lichaem vande S. Maghet / ende dat vanden Priester. Dit mirakel verweckte noch meer het gheloope des volck / ende vermeerderde de devotie : en men quam van alle kanten tot die plaetse / om vanden Heere ghesonteydt ende andere gratien te verweyden door de ghebeden der Heylighen : ende Godt gaf de selve mildelijck. Daer naer voerde men het lichaem van S. Gerebernus naer Fantos / ende 't lichaem van S. Dimpna bleef te Gele / al-waer sy gemartelizeert was. Ende na eenighe jaren den Bisschop van Camerijck / met alle de Gheestelijckheit ende groote menichte van volck verlepde haer lichaem uyt dat marberen graf in eene kasse van silber ende goudt ende kostelijcke ghescrenten gemaect / op den vijftiensten dagh van Mey / wesende sy ghemartelizeert op den dertighsten vande selve maent. Dese reyse / als men open-dede de marberen tombe / daer sy in lagh / vond men op hare borste eenen kostelijcken ghecoleurden steen / daer op geschreven was / Dimpna. Dese heilige Maget stierf in 't jaer 600. Onder andere mirakelen die Godt door haer doet / soo woijt hy sonderlinghe de dupvelen uyt de lichamen door hare ghebeden / ende daerom schildert men haer met eenen ghebonden dupvel. Wie en soude niet beweeght

De konste
haerder
tomben.

Op hare
borste woijt
eene kostelijcken
steen ghe-
bonden.

weght worden dit lesende / ende hem niet verwonderen / bemerkende de kranckheyt ende ellende der menschen : aenghesien een mensche quam tot soo groote verblintheit ende dwaesheyt / ende in soo diepen afgront der boosheyt / dat hy vader zijnde wilde trouwen sijne eyghen dochter / ende haer vermoorden met sijne eyghen handen / om dat sy hem gheen consent en gaf ? Hoe wel bemerckt-men de schaduwte der doot / daer de Heydenen in leven / ende het hemelsch licht / dat wy Christenen ghenieten ? de casernige ende 't ghelwelt / doot 't welke de menschen van hunne passien bedorven ende neder-gheslaghen worden ; ende de sterckheyt / gratie ende gheest / die den Heere de sijne gheeft / om die te verwinnen ; die dese Maghet vercierde met de gave der repnigheyt / haer ingaf / dat sy hem de selve soude toe-eyghenen / haer moedt gaf om die te beschermen / cracht om doot hem ende sijn gheloobe te sterben ; ende ten lesten haer vereerde ende glorigheerde / haer ghebende eene begravinghe vande Engelen ghemaect / ende soo heerlijcke victorie vande duybelen ; ende haer verlichtende doot soo veel ende verscheyden mirakelen. Hy moet inder eeuwigheyt ghebenedijdt zyn / als auctor ende doender van soo groote wonderlijckheden. Dese H. Maghet wort van veel Digna gheheeten / om het woort Dimpna te schoutwen / om dat het eerste soeter ende ghemackelijcker is.

